

1. [2] Nech $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$, $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$, $\alpha \in \mathbb{R}$. Doplňte podmienky, za ktorých sú nasledujúce úpravy matice elementárnymi riadkovými operáciami.

a) $A_{i*} \rightarrow A_{i*} + \alpha A_{j*}, \quad \underline{i \neq j} \quad$ b) $A_{i*} \rightarrow \alpha A_{i*}, \quad \underline{\alpha \neq 0}$

2. [3] $f(x) = x^{102} - x^{99} + 2x - 3$. Napíšte zvyšok r po delení $f(x) : (x+1)$ (odôvodnite). $r = \underline{f(-1) = -3}$

3. Ktoré z funkcií f_1, f_2, f_3 sú elementárne zlomky nad \mathbb{R} (správne +1, nesprávne -1, odôvodnenie +1 bod).

$$f_1(x) = \frac{x}{(x-2)^3} \quad \text{nie je, lebo stupeň čitateľa je } > 0$$

$$f_2(x) = \frac{x}{(x^2 - 2x + 3)^2} \quad \text{áno je, lebo } D = 4 - 12 < 0$$

$$f_3(x) = \frac{x}{(x^2 - 2x - 3)^2} \quad \text{nie je, lebo } D = 4 + 12 > 0$$

4. [2+3] Napíšte a odvodzte vzorec na výpočet kolmého priemetu vektora \mathbf{u} do smeru nenulového vektora \mathbf{v} (načrtnite obrázok). Označíme $\mathbf{u}_1 = P_{\mathbf{v}} \mathbf{u}$ a $\mathbf{u}_2 = \mathbf{u} - \mathbf{u}_1$. Potom $\mathbf{u}_2 \perp \mathbf{v}$ a dostaneme

$$\mathbf{u}_1 \parallel \mathbf{v} \implies \exists t \in R \text{ také, že } \mathbf{u}_1 = t\mathbf{v}$$

$$\mathbf{u}_2 \perp \mathbf{v} \implies \mathbf{u}_2 \cdot \mathbf{v} = 0. \text{ Preto}$$

$$\mathbf{u} = \mathbf{u}_1 + \mathbf{u}_2 = t\mathbf{v} + \mathbf{u}_2 \implies \mathbf{u} \cdot \mathbf{v} = (t\mathbf{v} + \mathbf{u}_2) \cdot \mathbf{v} = t\mathbf{v} \cdot \mathbf{v} + \mathbf{u}_2 \cdot \mathbf{v} = t\|\mathbf{v}\|^2$$

$$\mathbf{u} \cdot \mathbf{v} = t\|\mathbf{v}\|^2 \implies t = \frac{\mathbf{u} \cdot \mathbf{v}}{\|\mathbf{v}\|^2} \implies \mathbf{u}_1 = t\mathbf{v} = \frac{\mathbf{u} \cdot \mathbf{v}}{\|\mathbf{v}\|^2} \mathbf{v}$$

5. Rozšírenú maticu sústavy upravte na redukovanú stupňovitú a napíšte množinu všetkých jej riešení.

a) [7] $2x_1 - 3x_2 - 6x_3 = -1 \quad$ b) [7] $-2x_1 + 3x_2 - x_3 = 1$

$$x_1 - 2x_2 - 4x_3 = 1 \quad -5x_1 + 9x_2 - x_3 = 3$$

$$3x_1 - x_2 - 4x_3 = 2 \quad x_1 + 2x_3 = 3$$

a)

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 2 & -3 & -6 & -1 \\ 1 & -2 & -4 & 1 \\ 3 & -1 & -4 & 2 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & -2 & -4 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & -3 \\ 0 & 5 & 8 & -1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & -5 \\ 0 & 1 & 2 & -3 \\ 0 & 0 & -2 & 14 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & -5 \\ 0 & 1 & 0 & 11 \\ 0 & 0 & 1 & -7 \end{array} \right) \text{ za postup } \mathbf{4 \ body}$$

$$P = \{(-5, 11, -7)\} \text{ (3 body)}$$

b)

$$\left(\begin{array}{ccc|c} -2 & 3 & -1 & 1 \\ -5 & 9 & -1 & 3 \\ 1 & 0 & 2 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 2 & 3 \\ 0 & 3 & 3 & 7 \\ 0 & 9 & 9 & 18 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 2 & 3 \\ 0 & 1 & 1 & 7/3 \\ 0 & 0 & 0 & -3 \end{array} \right) [\mathbf{3 \ b.}] \sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) [\mathbf{1 \ b.}] P = \emptyset ([\mathbf{3 \ b.}])$$

6. [7] Pomocou Cramerovho pravidla riešte sústavu $\begin{aligned} -2ix_1 + x_2 &= 0 \\ -ix_1 + (i+1)x_2 &= i \end{aligned}$

$$d = \begin{vmatrix} -2i & 1 \\ -i & i+1 \end{vmatrix} = 2-i, \quad d_1 = \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ i & i+1 \end{vmatrix} = -i, \quad d_2 = \begin{vmatrix} -2i & 0 \\ 1 & i \end{vmatrix} = 2,$$

$$x_1 = \frac{-i}{2-i} \frac{2+i}{2+i} = \frac{1-2i}{5}, \quad x_2 = \frac{2}{2-i} \frac{2+i}{2+i} = \frac{4+2i}{5} \quad P = \{(\frac{1-2i}{5}, \frac{4+2i}{5})\}$$

Za postup (4), výsledok v algebraickom tvare (3)

7. [7] Vypočítajte maticu inverznú k $A = \begin{pmatrix} 2 & -1 & -4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 4 & -1 & -2 \end{pmatrix}$

$$\begin{vmatrix} 2 & -1 & -4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 4 & -1 & -2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & -1 & -5 \\ 0 & -1 & 0 \\ 3 & -1 & -3 \end{vmatrix} = -12 \quad A^{-1} = \frac{1}{-12} \begin{pmatrix} 3 & 2 & -5 \\ 6 & 12 & -6 \\ 3 & -2 & -1 \end{pmatrix}$$

Za postup (4), výsledok (3)

8. [7] Funkciu $f(x) = \frac{x^2 + 2x}{x^3 + 3x^2 + 3x + 1}$ napíšte ako súčet elemetárnych zlomkov.

$$x^3 + 3x^2 + 3x + 1 = (x+1)^3 \text{ (2)}, \quad \frac{x^2 + 2x}{x^3 + 3x^2 + 3x + 1} = \frac{a}{(x+1)^3} + \frac{b}{(x+1)^2} + \frac{c}{x+1} \text{ (2)},$$

$$x^2 + 2x = a + b(x+1) + c(x+1)^2 \text{ (1)}, \quad x^2 + 2x = cx^2 + (2c+b)x + a + b + c$$

$$\frac{x^2 + 2x}{x^3 + 3x^2 + 3x + 1} = \frac{1}{x+1} - \frac{1}{(x+1)^3} \text{ (2)}$$

9. [8] $f(x) = 2x^4 + 7x^3 + 9x^2 + 7x + 2$ napíšte ako súčin ireducibilných polynmov nad \mathbb{R} .

$$c \in \{\pm 1, \pm 2, \pm \frac{1}{2}\} \text{ (2)}, \text{ stačí skúšať záporné (1), } f(-1) \neq 0, f(-2) = 0, f(-\frac{1}{2}) = 0 \text{ (2)},$$

$$f(x) = 2(x^2 + x + 1)(x + \frac{1}{2})(x + 2), \text{ (2), } D = 1 - 4 < 0 \text{ (1)}$$

10. [6] Nájdite všeobecnú rovnicu roviny, ktorá obsahuje body $A = (-1, 3, 2)$, $B = (2, 1, -1)$, $C = (3, 2, 1)$.

$$\vec{AB} = 3, -2, -3, \vec{AC} = 4, -1, -1, \text{ (1)} \quad \vec{n} = (-1, -9, 5) \text{ (1)} \quad \rho: -(x+1) - 9(y-3) + 5(z-2) = 0 \text{ (3)}$$

$$x + 9y - 5z - 16 = 0 \text{ (1)}$$

11. [5] Určte typ kvadratickej plochy danej rovnicou $-x^2 + y^2 - 4z^2 - 4x - 2y - 8z - 7 = 0$ a načrtnite ju.

$$-x^2 + y^2 - 4z^2 - 4x - 2y - 8z - 7 = -(x+2)^2 + 4 + (y-1)^2 - 1 - 4(z+1)^2 + 4 - 7 = 0 \text{ (2)}$$

$$-\frac{(x+2)^2}{4} + \frac{(y-1)^2}{4} - (z+1)^2 = 0 \implies \text{(eliptická) kužeľová plocha (2) obrázok (1)}$$